

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félfévre 6 kor
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Szüret a Hegyalján.

Mád, nov. 14.

A Hegyalján im már vége felé
közeledik a szüret és így egy év
gondterhes küzdelme, szorongó
aggódása, fáradságos munkája után
most már fogalmat, némileg tiszta
képet alkothatunk annak eredménye
felől.

Az időjárás az egész év folya-
mán abnormalis és szőlőnk fejlő-
désére bizony nem igen kedvező
volt. De mintha a természet mu-
lasztásait a szüret előtt és a szü-
retelés idején egyszerre jóvá tenni,
pótolni akarta volna.

Hetek óta állandóan jó idő,
verőfényes, napsugaras meleg na-
pok és az utóbbi időben hűvös,
deres éjszék voltak és a két fon-
tos tényező együtthatása helyen-
ként a szőlő teljes beérlelését, sőt
több helyen jelentékeny asszukep-
ződést is idézett elő.

Az utóbbi időben szüret borok
minősége tehát határozottan sokkal
jobb lesz a korán szüreteltekénél
ami beigazolást nyer már azon
környezetben is, hogy míg a
korábban szüretelt borok mustja
— klosterninburgi mérő szerint
— 16—18° cukortartalmat muta-
tott, addig a később szüreteltek
20—23° cukortartalmuk.

Nézetem szerint tehát a borok
ez évben minőségileg is ennek
megfelelően lesznek osztályozhatók.
A korábban szüreteltek savanykás,
könnyű asztali bort, míg a később
szüreteltek, ha vékony is, de igen

kellemes, zamatos szomorodnit
fognak szolgáltatni.

Árképződésről beszélni ma még
igen korai dolog, mert számba-
jehető vétel, illetve eladás még
alig is történt. A vevők bevásár-
lásaikkal igen tartózkodók és az
az egynéhány külföldi borkupec,
ki szokásos évi bevásárlás céljából
mostanában itt járt — inkább régi,
legtöbbször 1899. évi és tavalyi
szomorodni borokat vettek.

Igy az új borok még majdnem
teljesen hiánytalanul fekszenek a
termelőknél felhalmozva és alig
emlékszünk szüretre, hogy az el-
adásban — már abban az időben
is — a mostanihoz hasonló stag-
nálás lett volna.

Nem csodálható tehát, ha ily
sajnos körülmények mellett mind-
untalan hydra módjára veti fel fe-
jét a borértékesítés nagy nehéz-
ségének nap-nap mellett égetőbb
kérdése.

Aki óriási tőkebefektetésén ki-
vül egész évi sanyaru küzdelmé-
nek, nehéz munkájának gyümöl-
csét, eredményét várja a szürettől
— most összetett kezekkel leheti,
várhatja, míg valaki borát kéri.
(Hisz manapság valósággal már
esemény számba megy, szenzációt
kelt, ha valaki borát eladja.)

Boldogok, akiknek anyagi hely-
zete a várakozást és az ezzel járó
esetleges előnyök kihasználását le-
hetővé teszi, de mitévők legyenek
aztán azok, kiknek egyedül a szü-
ret jövedelméből kell fedezniük egy
egész évre való mindenféle kiadást,

kiknek — hogy egyebet ne em-
litsék — adóért éppen mostanában
szedik el a legkönnyörtelenebb mó-
don fejöket alól a párnát. Bizony az
államháztartás gépezete talán egy
csöppet se szenvedne fennakadást,
ha kivételesen a Hegyalján nem
november elején szednék be oly
kiméletlenséggel az évi adóhátrá-
lékokat, hanem azzal legalább de-
cember, vagy lehetőleg január vé-
gig várakoznának.

Aggódva látjuk és tehetetlenül
nézzük e felette sajnos, kétségbe-
ejtő körülményeket, teljes tudatában
vagyunk annak, hogy minden nap
jobbban és jobban körmünkre ég e
dolog, érezzük, hogy tennünk kell
valamit és mégis tanácstalanul ál-
lunk a borértékesítés nagyfontos-
sági kérdésével szemben, mert
mindaz a próbálkozás, ami e nagy-
jelentőségű közgazdasági ügy ér-
dekében máig tételt — eddigelé,
sajnos, vajmi csekély eredmény-
nyel járt.

Szerintem e kérdés egyedül
helyes, célra vezető megoldásának
kulcsa nem is annyira nálunk, mint
inkább a külföldön, boraink fogyasztási
piacán van.

Ott kell felvinnünk a küzdel-
met, mert véleményem szerint mind-
addig, míg egyrészt a régi fogyasztási
piacokat tisztá, jó borainkkal
nem sikerült visszahódítanunk és
másképp mindaddig, míg a fogyasztási
piac anélkül is igen szűk ke-
retét nem bővítjük — addig hiába-
való minden jalveszékélésünk, hasz-
talan bármiféle intézkedésünk. —

Boraink minél szélesebb körben
való megismertetésével és minél
nagyobb megkedveltetése által kell
tehát azok keresletét minden tőlünk
kitelhető uton-módon fokozni, hat-
ványozni.

Erre pedig leginkább a moz-
gékony, agilis kereskedői osztály
van hivatva, sőt szerintem egyedül
csak ez képes ily irányú eredmé-
nyes tevékenység kifejtésére és
éppen ezért a szolid, reális keres-
kedőt e törekvésében, e költséges,
nehéz és fáradságos munkájában le-
hetőleg támogatni kell, mert hiszen
tulajdonképpen ezek uttörői a fo-
gyasztási piac megszerzésének.

Ez ügyben tehát csakis az egész
társadalom közös akciója, vállve-
tett munkája kecsegtethet ered-
ményre való kilátással és csupán
attól várhatunk sikert.

Meg kell tagadnunk minden
módot és eszközt, amely alkalmas
lehet a külfölddel, mint fogyasztási
piacunkkal való összeköttetésünk
minél élelkebbé tételére; de vi-
szont törekednünk kell minden
olyas viszásság kiküszöbölésére,
mely boraink elhelyezését a leg-
kisebb mértékben is kedvezőtlenül
befolyásolhatná, megnehezíthetné.

Ezért minden jogos felszólalás,
avagy kifogás, mely fogyasztási
piacunk illetékes tényezői részéről
emeltetik, okvetlenül figyelembe
részesítendő, megszívlelendő és le-
hetőleg radikális módon orvos-
landó.

Igy ez uttal szóvá akarok tenni
egy oly dolgot, mely éppen e

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Fülemile madár dalát . . .

Fülemile madár dalát,
Énekét a csalogány
Nem zengi a nagy világnak.
Dalfakasztó, édes vágyak
Otthona: mély csend, magány.

Rejtett templom a lombsátor,
Nem előirt az ima;
Az a dal, mi ott születik
A legszentebb hitre tanít,
Ige testté vált szava.

Azért ha dalt vágy a lélek,
Ne a világé legyen!
Se megszólás, se dicséret
Rettegése, vágya végett
El ne fogja: félelem.

Zengjen dalt, kit készít a lelke
Mert hisz kinek szánva van:
Ha megérti? minden értve;
Máskülönbén bár dicsérje
Egész világ: hasztalan.

Rosenthal Gyuláné.

Levelék a Délvidékről.

Irta: ifj. Zsoldos Benő.

II.

(Valami a házasságról és a lidérenyomások-
ról. — Bartók Lajos és a Kazinczy-kör. —
A Szabad Lyceum-Egyesület, mint olyan. —
A tivolizás, mint ilyen. — Ingyenes tanfolya-
mok. — A zombori színház és a moderna kor-
tina. — Ujhelyi ismerősök.)

Bácska, — nov. hó.

Hol is hagytam csak el? — Igaz
a', a házasság volt a legutóbbi thé-
mám . . . Multkori levelemben elkö-
vettem azt a helyrehozhatatlan tur-
pisságot, hogy az én édes hegyes-
völgyes szép félvidékem arany-ifju-
ságát nagy-merészen arra csábítgat-
tam, hogy jöjjenek le ide házasodni.
Mintha bizony arra „odahaza” nem
is lenne alkalom. Nos, és mit értem
el vele? A legtöbb valószínűség szer-
int magamra haragítottam a félvidék
bájos leány-seregét. Meg is jártam
szépen . . . Eltekintve egy-két kisebb-
nagyobb kaliberű viziótól: azóta csak-
nem állandóan lidérenyomásaim van-
nak . . . Valamelyik napon azt ál-
modtam, hogy a félvidéki lányok tá-
bora (igazi „üdv hadserege”) egész
formálisan megüzente nekem a hadat.
És kifejlődött a legadázabb esetepaté,
amelyben természetszerűleg szegény
fejtem húzta a legrövidebbet. Utóljára
is fegyverszünettel végződött a dolog.
Egy másik álmom értelmében pedig

egyszerűen megfosztottak létezési
jogaimtól s jött számomra a legszi-
gorubb parancsolat, hogy különbeni
fejlesztés terhe alatt megtiltatik több
délvidéki levelet írnom. (Talán még
ez utóbbi lenne az olvasókra nézve
a legüdvösebb intézkedés!) Tartok
tőle, ha így haladunk, hogy nemcsak
a fel-, de az alvidék hölgyei is elle-
nem esküsznek: miért is merek én
bevándorlásra csábítani másokat, mi-
kor „a magunk fiait is oly bajjal tud-
juk házasságra csábítani!” Mégis
csak tanácsos volt a belügyminiszter-
nek e napokban benyújtani a be- és
kivándorlásra vonatkozó törvényja-
vaslatot!

Fölöttébb nagy gaudiummal ol-
vasgatók egyet-mást az ujhelyi lapok-
ból a „Kazinczy-Kör” eddigi és tervbe
vett ezutáni szerepléséről . . . De hi-
szén ez így igen jól megy! Végre
egy üdítő oázis Ujhelyt trespadni kezdő
társadalmi életében. Az meg már
egyenesen fenomenális lesz és kor-
szakot alkot, ha a Bartók szellemes
proponciója nyélbe ütődik! Ennek
a fiatalos hévvel megáldott poétá-
nak határozottan zseniális ötletei van-
nak. Ugy okosodik Bartók Lajos,
hogy ha már aktív részt vett a világra
jövő esecsemő keresztelójén, mint egyik
tehetős, nagybefolyású keresztapa,
hát később is gondoskodik arról, hogy
a kised jó nevelésben részesüljön.
Látja, hogy még imbolyognak a lép-

tei a járnai még csak most tanulgató
csemetének, hát azt óhajtja, hogy a
vezetése alatti társaság, mely bizony
már szép idő óta a saját erős lábain
jár-kél, — fogja meg kis kezét ennek
az erősödni törekvő porontynak s ta-
nitgassa járnai, öntsön belé minél több
életerőt . . . Szó a mi szó: az indit-
vány nem szorul külön dicséretre
s én erősen meg vagyok győződve,
hogy ha a nemes terv létrejövését
Bartók Lajos akarja, amint hogy ezt
be is bizonyította, akkor nem is olyan
sokára megérjük azt a ritka pillana-
tot, midőn a jó öreg, tetterős Petőfi-
Társaság a védőszárnyai alá vett Ka-
zinczy-Körrel együttesen fényes iro-
dalmi ünnepélyt rendez a Hegyalja
székvárosában. A Kazinczy-szellem
sirni fog örömeiben! . . .

Az itteni „Szabad Lyceum-Egye-
sület,” Zombor szabad királyi város-
nak ez a legfőbb és mindjobban erős-
bödő irodalmi egyesülete ép most
kezdte meg működését ez időszakban.
Most vasárnap volt ezutal az első
összejövétel a város háza izléses nagy-
termében. S tudják, mit tapasztaltam
Zomborban én ezen az első felolva-
sáson? Epen azt, amit Ujhelyben a
Kazinczy-Kör alakuló közgyűlésén
észleltem. Hogy a nők, — asszonyok,
leányok, — aránytalanul nagyobb ér-
deklődést és figyelmet tanúsítanak az
eféle kulturális alkalmatosságok iránt,
mint a férfiak. Kellő megvilágítás

napokban egy igen mértékadó tekintélyes testület: a porosz-sziléziai borkereskedők egyesületének elnöke és az ottani kereskedelmi és iparkamara borosztályának referense részéről — ki maga is Hegyaljánknak egyik legjelentősebb borvevője — velem azon felkéréssel közöltetett, hogy azt megfelelő orvoslás végett alkalmas helyen tegyem közzé.

Ez pedig nem egyéb, mint azon sok oldalról felpanaszolt hallatlanul gondtalan, botrányos eljárás, mely a hordók hitelesítésénél gyakoroltatik.

Éppenséggel nem megy ritkaság számba, hogy egy gönci hordónak irtartalma a hitelesítéstől 5—6 literrel, sőt némelykor még többel is különbözik.

Ily slendrián eljárásban megbízhatóságunk lerontását, mely megsértését, sőt államunk tekintélyének megbocsáthatatlan compromittálását látom, annál is inkább, mert úgy tudom, hogy a hitelesítés az állam által külön e célra alkalmazott és feleltetett közegei által országunk jelvényének, a birodalmi koronának alkalmazása mellett eszközöltetik, és így a közegek cselekedetéről egész természetesen — bár nem helyesen — az államot teszik felelőssé.

Megbízhatóságunk nagy kárára, hirnevünk rovására az ország jelvényével, a birodalmi koronával való ily könnyelműen frivol eljárást tovább tűrni nem lehet, nem szabad.

És ez készlet arra, hogy ez ügyet — melynek felemlítésével a közérdeknek szolgálatot vélek tenni — a legmelegebben figyelmébe ajánljam azoknak, akiket illet és egyben kérem, hogy már államunk reputációjának megóvása, tekintélyének csorbított fentartása érdekében a hitelesítési közegek sürgősen és a legszigorubb utasítassanak eskü alatt fogadott köteleességük pontos és lelkiismeretes teljesítésére.

De nem lesz ám fölösleges az

okából megjegyzem itt, hogy a felolvasás után szokás szerint elmentem a körbe (ahogyan itt a kaszinót nevezik) hát uramfia, a játéktermek rogyásig tömve, a tivoli-asztal körül pláne ember-ember hátán szorongott és élvezett. Hanem a Szabad Lyceumban csak elvétve tűnt föl a sok nő között egy-két férfi alak, miként virágos kertben a rózsák mellett meghúzódó pózna. A rossz nyelvek ugyan azt mondják erre, hogy bezzeg a nők is kevesebben volnának ám itt, ha nekik is módjukban volna tivolizni és halomra nyerni a — férjük pénzét! Elég az hozzá, hogy a jótékonyságról tartott szabad előadásban nagyrészt a jótékonyságnak illetékes angyalai gyönyörködtek . . .

Erdekes és nem kevésbé hasznos újítása a Szabad-Lyceumnak — melynek élén az itteni kir. törvényszék elnöke áll — hogy egy hónapig tartó ingyenes szakoktatási tanfolyamokat rendezett be a gyakorlati könyvelésből, gyorsírástól és a gyakorlati számtanból, külön-külön szakemberek vezetése alatt. A tanfolyam szabad és ingyenes bárki részére; amint hallom, úgy a férfiak, mint a nők részéről nagy az érdeklődés. A tanfolyam végén minden „hallgató” rendes bizonyítványt kap tanulmányának eredményeiről, természetesen ezt is teljesen díjmentesen. Ezzel a közművelődési

e tekintetben való körültekintőbb, szigorubb ellenőrzés sem.

Wetterschneider Miksa.

— nov. 14.

A közigazgatás egyszerűsítése. A „Belügyi Közlöny”-nek nov. 12-én kiadott rendkívüli száma végre meghozta a következő utasításokat, amelyeket nov. hó 5-én irtak alá Széll Kálmán és Lukács László a törvény szellemében, hogy t. i. az 1902: III. t.-c. végrehajtására a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnököt, illetve a pénzügyminisztert hatalmazta fel a törvényhozás. — Ezek a nov. hó 5-én aláírt utasítások a következők: **I. Utasítás** a vármegyei pénztári teendőknél a kir. állampénztárak (adóhivatalok) által való ellátásáról. — **II. Utasítás** a m. kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek, illetőleg számvevőségi kirendeltségek által ellátandó vármegyei központi számvevői szolgálat tárgyában. — **III. Utasítás** a vármegyei gyámpénztáraknak a kir. állampénztárakban (adóhivatalokban) való kezeléséről, az árva-pénzek gyümölcsötztetéséről és a gyámügyi számvitelről. — Végre a most megjelent **IV. utasítás** a vármegyei pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szóló 1902: III. t.-c. fentebb I—III. felsoroltuk, már kibocsátott s még kibocsátandó végrehajtási utasítások iránt rendelkezik. — Ime tehát az új éra kezdete, mely Magyarországon a közigazgatási számvitel és pénzkézelés államosításának a bevezetése.

Munkáskérdésünk.

— nov. 13.

(T.) Régi igazság, hogy a munka olyan termelési tényező, mint a föld. Hiába teremne az anyaföld, ha millió és millió dolgos kéz nem fáradoznék a „betakarítás”-on. E termelési tényezők erejének fentartását a jövő követeli meg. Apoljuk, gondozzuk a földet, nehogy ereje kimerüljön, de éppen így apoljunk s gondozzunk a munka-tényezőt is, nehogy az izmok elpetyhüdjenek s a dolgos acélkarok reménytelenül, holtrafáradva, eldobják maguktól a munka nehéz, de becsült szerszámaikat.

A munkásokról való gondoskodást még a legridegebb nemzetgazdasági rendszer is különös hangsúlyozással ajánlja figyelmünkbe. Talán van a földkereken valahol ország és nemzet, amely megengedheti magának azt az embertelen fényűzést, hogy a munkásokkal, csak mint értékes termelési

szempontból fölöttébb méltánylandó újításával Zombor városa az ország összes Szabad Lyceumait és hasonló kulturális intézményeit megelőzte s az University Extension-nak újabban a közoktatásügyi kormány által is jelentősen felkarolt eszméjét a fővárosnál is tökéletesebb és célszerűbb alakban juttatta diadalra. Csak aztán a társadalmi életünkben annyira elhanyagolt általános közöny el ne lankaszsa a vezető körök eddigélel élénk munkakékvét!

A színház-kérdés Zomborban egy idő óta örövendetesen fellendült, amely jelenséget multkori levelemben még nem nagyon volt alkalmam konstataálni. Egy-két szerencsésebb szerződéssel, no meg a heti műsoroknak megfelelőbb összeállításával, úgy látszik, segítettek a direktor úr bajain. A mostani esték színházi publikuma számára nézve emlékeztet engem az ujhelyi esték közönségére a Halassy direktorsága idejéből. Ha továbbra is így marad: Monory Sándor jó emlékekkel fog majd a tél végén másfelé vitorlázni.

Különben maga a théátrum is erősen eszembe juttatja az ujhelyit. A terjedelme, szinpada csaknem akkora. Hanem a beosztása, elrendezése izlészesebb ám a zomborinak! Itt a páholylak menyezete nem kapaszkodik a felhős régióig s hiányzik az az omi-

tényezővel, kizárólag a haszon szempontjából foglalkozzék. Nekünk magyaroknak azonban nem ez a szempont parancsolja első sorban azt, hogy a munkások dolgaival foglalkozunk. Nemzeti fejlődésünk érdeke első sorban az, ami munkánépünk gondozását köteleességünk köti. A másik szempont, a társadalmi fejlődés szempontja, hasonló komolysággal utal bennünket e köteleesség teljesítésére. Világszerte észlelhetők ugyanis oly felforgató irányzatok, amelyek ellen törvény, fegyver, börtön nem használ s amelyek ellen a védekezésnek csak egyetlen egy bizonyos módja van: a társadalmi osztályok közötti ellentétek békés kiegyenlítése. Ez a feladat korántsem lehetetlen s még nehéznek se mondható akkor, ha a társadalom felsőbb tagozatai ezt a köteleességet idejekorán felismerik. Az ellentéteket elsimító társadalmi mozgalmak vagy alulról, vagy felülről támadnak. Az alulról megindult hullámzás feltétlenül rombol, mert a zászlajára irt igazság a bosszu-gerjedés alatt gyűlölséget is visel méhében, míg ha a kiegyenlítő törekvést a böles előrelátás szavára a felsőbb társadalmi osztályok kezdeményezik s vezetik, a kiegyenlített ellentétek helyén nem romok maradnak, hanem ellenkezésképp, olyan új, századokra szóló alkotások létesülnek, melyek az emberszeretetet, a patriarkhálizmus fundamentumán épültek fel.

A nemzeti és társadalmi fejlődés érdekében oltalmazása olyan feladat, amelyben az államnak s a társadalomnak egyaránt nagy köteleességei vannak. Az állam köteles megadni, megalkotni az intézményeket; azoknak életet adni azonban a társadalom hivatása.

Bizonyára a legelfogultabb ember is elismeri, hogy a Széll-kormány e részben nagyjelentőségű alkotásokkal teljesítette köteleességét. Nem célunk most valamennyi idevonatkozó alkotásról szólni, ezuttal csak az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-Segélypénztárt hozzuk fel, mely a földművelésügyi miniszternek bizonyára olyan nagy időkre szóló alkotása, mely a Széll-kormány programjának megfelelően hatalmas erővel szolgálja a munkáskérdés rendezésének ügyét.

De, amint az imént jeleztük, az állam minden olyan vonatkozásban, mely a társadalmi fejlődésre céloz, csak keretet, formát adhat. Ez a munkás-segélypénztár is csak keret és a mennyiben az egész intézmény, a mi viszonyaink igen helyes figyelembevételével az önkéntes biztosítás elvére van fektetve, abba az élő tartal-

nózus másod-emeleti páholy-sor, amely Ujhelyben még kakasülőnek is kritikán alóli. No, ami meg aztán a nagy-függönnyel (magyarul: kortinát) illeti, az teljesen modern és huszadik századbeli kompozíció. Olyan, mint a budapesti Népszínházé: egy hatalmas reklámgyűjtemény. Felvonás-közök alatt a zenekar akkordjain mészáló publikum teljesen tisztába jöhet e függöny révén a felől, hogy mi van és mi nincs. T. i.: Van Houten-Cacao és — Nincs többé kopaszfej! Megismerkedhetik az ember épen úgy a Pósa bácsi gyermeklapjának vezéreszméivel, mint a Sternberg Armin ariston-verkljének magasatos rendeltetésével, vagy a „Bácskai Hirlap” politikai irányzatával.

Notabene: a színház művészei és művésznői közt ujhelyi ismerősök is akadnak. Itt alakít és domborít, — elég sikerrel a kappanhangu *Gabányi*; persze, mint Ujhelyben, úgy itt se tudja levetkőzni a komikum tulságba vitelét. Itt arat tapsokat jókedvű mókáiával *Latabarné*, ki bennünket Ujhelyben is oly sokszor megkacagtatott. Sőt: a zenekarban is akad egy öreg ur, ki mint Ujhelyben, úgy itt is a nagy-és kis dob, triangulust és a réztányért kezeli erenyedetlen ambícióval. Úgyes ember, érti a művészetét . . .

Egyebekről máskor, a viszontlátásig!

mat a társadalmi tevékenység adhatja meg csupán. Nagy és komoly feladat előtt áll tehát a társadalomnak az a része, mely a nemzeti és társadalmi fejlődés érdekében szükséges munkára hivatott. Meg kell ismertetnie a néppel ezt a segélyző-intézményt, meg kell törnie a közönyt, el kell hártani ott, ahol van, a bizalmatlanságot, fel kell ébresztenie a takarékosági hajlamot. Ez a társadalmi munka mindenkinek kötelessége és ha elgondoljuk, hogy a magyar társadalom a legnehezebb időkben is mindig jól teljesítette feladatait: reményvel várjuk, hogy most is megteszi azt, ami reá tartozik. A birtokosok bizonyára biztosítani fogják jó eselégeiket ennél az intézménynél, a törvényhatósági élet vezető emberei bizonyára széleskörű akciót indítanak a segélypénztár ügyének fejlesztése céljából, a gazdasági egyletek, gazdakörök bizonyára szintén kiveszik részüket ebből a munkából, amelyből nem kis rész esik a községi életet vezető értelmiségére is.

A munkás-segélypénztár fejlődésének kérdése egy a gazdasági munkáskérdés helyes megoldásának ügyével. Az a tény, hogy most békésen arattak munkásaink, ne vezessen félre senkit, mert a munkásmozgalom, ha kitérési nincsenek is, nem szűnt meg, csak szünetel. A földművelésügyi miniszter törvényei s intézkedései megteremtették a mostani békét, de ez a békesség nem jogosít fel bennünket, hogy tétlenek legyünk. Ellenkezésképp arra int, hogy addig végezzük a társadalmi munkát, amíg a béke csendes, nyugalmas óráit éljük, mert ha most nem dolgozunk mindnyájan, újból fölesaphatnak a haragos hullámok s akkor a társadalom csak magára vethet. A gazdasági munkásmozgalom első kitérési idejében kétségtelenül bizonyos jogosultsággal mondhatta mindenki azt, hogy a mozgalomnak a kormányzat mulasztása is oka volt, hiszen az alkotmány helyreállítása óta jóformán semmi sem történt, ami a munkáskérdés megoldását előzta volna. De most, amikor a Széll-kabinet egy egész sereg alkotást létesített, a kormányt senki se vádolhatja mulasztással s minden objektív ember el fogja ismerni, hogy e részben a kormány megtette s megteszi a magáét. Társadalmunkra hárul immár a kötelesség, hogy a munkáskérdéssel foglalkozzék és dolgozzék.

A magyar gazdasági munkáskérdés olyan, mint a Tisza. Egészen magyar. Itt ered, itt éltet, vagy itt rombol. Nem hasonlít semmiféle külföldi mozgalomhoz. De a kérdés rendezése is olyan, mint a Tiszaszabályozás. Magunknak kell megcsinálni, ebben a dologban nem jön segítségünkre a külföld, idegen példák se használunk, se semmiféle külföldi szakértők. És ha a Tiszaszabályozást meg tudtuk csinálni a magunk emberségéből, munkáskérdésünk rendezését is meg tudjuk s meg fogjuk csinálni a magunk emberségéből, annyival inkább is, mert a Tisza vize megtanított bennünket arra, hogy okos dologgal, kitartással, jó munkával a leg-rakoncátlanabb folyót is meg lehet tartani a rendes medrében s akkor pusztítás, rombolás helyett áldás árad belőle.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Városunk közegészség ügye.

— nov. 14.

Sátoraljujhely város egészségügyi bizottsága a f. hó 11-én dr. Schön Vilmos kórházi főorvos biz. elnök elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen, melynek előadója dr. Szepesy Arnold v. főorvos volt, a közönséget olyan közelről érintő és érdeklő, és közegészségügyünk nyomoruságait hiven tükröző dolgokat tárgyaltak, hogy eléggé fontosnak tartjuk, ha az ülésről felvett jegyzőkönyv tartalmát közönségünkkel megismertetjük a következőkben:

Elnök az ülést megnyitván felhívja a városi t. orvost, hogy a tanácshoz beadott előterjesztését olvassa fel, és a foganatosítandó egészségügyi intézkedésekre nézve véleményét adja elő; — egyszersmid felkéri Miklóssy István és Dr. Ligeti József bizottsági tagokat jegyzőkönyv hitelesítésére.

Városi t. orvos előadja, hogy városunk egészségügye oly hiányokat mutat, a melyek az emberi egészséget nagymértékben veszélyeztetik: és ha nem akarjuk, hogy városunk állandó járványok székelye legyen, törekednünk kell: az anyagi áldozatok árán is azokat javítani. Údvaraink — piszkosak, az utcáink és köztereken a szemét fel van halmozva, szemét lerakódó helyünk nincs, és a bacilusok lésként képező szemét, a város belterületére hordatik: heti vásárokon a falusi székerek nyolc utcában vannak szétszórva, úgy hogy egyik heti vásárról a másikig a trágya és szemét nincs elhordva; és ha már seprésre kerül a sor, az öntözetlen utcák fényes nappal söpörtetnek, és bűzös por felhőkkel telítik a levegőt, a járó-kelők tüdejének nem csekély megpróbáltatására.

Városunk nagy része csatornázva nem lévén, a legtöbb utcákban a lakóházakból a szennyvíz az utcára öntetik, a hol töcsákat képezve, poshadásnak indul és a bacillusoknak meleg ágyát képezi, — ehhez járul a Ronyva folyónak piszkos medre, a melynek partját a lakosság szemét le rakódó helynek használja; ha nem is szenvedünk ivóvízhiányban, de a jelenlegi vízmenység nem felel meg az egészségügyi követelményeknek, úgy hogy a vízvezeték kiépítése égető szükséglet képez.

Bizottsági elnök és a bizottsági tagok teljes mértékben osztják előadót által előadott városunk egészségügyét veszélyeztető állapotokat és elnök felhívja a bizottságot, hogy az egészségügyi ellenes állapotokat pontonként tárgyalja.

1. A szemet kihordásra nézve véleményezi, hogy a város azt saját fuvarjai által eszközöltesse és e végből egy szabályrendelet lenne alkotandó, melyben annak módoszatai meglennének állapítva.

2. Miután a város jelenlegi fejlődésének, az ez időszert alkalmazott seprősök elégtelenek, legalább öttel szaporítani véleményezi, egyszersmid a seprés idejét nyáron akként véleményezi megállapítani, hogy az a fő utcákon a korai hajnali órákban végeztessék és tekintettel a vízhiányra csakis a főutcák, ahol nagyobb az emberi forgalom, seprés előtt öntöztessek.

3. A személerakodásra egy a városon kívül kijelölendő helyet véleményez.

4. A hetivásárok rendezése, azok elhelyezése tekintetében véleményezi, hogy a fa, széna, és életnemű piac, egy helyre összpontosíttassék.

5. A csatorna-hálózat fejlesztését véleményezi, és azon csatornák tulajdonosai, ahol műszaki akadály nélkül az utcai csatornázás, a már meglévő csatorna-hálózattal összeköthető, köteleztesse, hogy udvaraikat csatornázák az ujonnan keletkezett utcákban; a csatornázás lehetőleg keresztül viendő.

6. A Ronyva szabályozására nézve véleményezi, hogy a partok kiépítésével, a meder kikotrásával és egy zsilip felállításával kapcsolatban szabályoztassék.

7. A vízvezeték mielőbb létesíttessék és a nyitott közutak szivattyúval látandók el.

Miklóssy István bizottsági tag

előadja, hogy tekintettel azon körülményre, hogy a házból-házba járó kolduló szegények a járványos betegségeket terjeszthetik, indítványozza a szegényügy rendezését.

A vélemény egyhangulag elfogadatik és felhivatik a városi Tanács figyelmé a szegényügy rendezésére.

Ezek az üdvös javaslatok közelébb a képviselőtestületi közgyűlés elé kerülnek, ahol, reméljük, hogy anyagi áldozatok árán is elfogadják és fokozatosan végre is hajtják a közegészség javítását célozó javaslatokat.

(A központi Kossuth-szobor bizottság tagjait a f. évi nov. hó 21-ére tanácskozára hivta össze id. Meczner Gyula, a bizottság elnöke, a vármegyeháza kistermébe, d. u. 2 órára.

(Közigazgatási új kiadó. A néh. galánthai Fekete Emil elhalálásával megüresedett vármegyei kiadói állásra Tertinszky Gyula tb. kiadót s volt I. osztályu irnokot nevezte ki vármegyénk főispánja.

(Előléptetett vármegyei irnokok. A Tertinszky Gyula kinevezésével megüresedett, ugyszintén a már előbb üresedésben volt elsőosztályu irnoki állásokra Lehoczky Ödön és Szabó Sándor másodosztályu irnokokat léptette elő főispánunk.

(Új vármegyei irnok. Hadik Béla gróf főispán az előléptetések során megüresedett harmadosztályu irnokságra Sztankó László közíg. napdíjast nevezte ki

JEGYZETEK

a hétről.

A belügyminiszteriumban — úgy irták a lapok — egy törvénytervezeten dolgoznak, amely szerint minden város, amelynek több mint 10.000 lakosa van, köteles vízvezetékét és csatornázást létesíteni. Hát ha ez valóra válna — hatalmasan megjavítaná Magyarországot közegészségügyét. Ami most meglehetősen siralmas állapotban van. Pedig az emberi élet, az egészség óvása az első. Néhai Rudolf trónörökös mondotta egyszer, hogy az állam legfőbb kincse az ember. Nálunk úgy bánnak ezzel a kincsesel, — az ember-nyaggal — mintha érték nélküli tárggyá devalválódott volna. Pedig pusztul a magyarság s nincs, aki gondot fordítana a veszendő faj megmentésére. Bezzeg Franciaországban külön miniszterium áll a közegészségügy szolgálatában. Nálunk még a szűkre szabott hatósági intézkedéseket se képesek jól végrehajtani.

Itt-is, ott-is felüti fejét a hír: hogy a Bodrogköz egyik-másik falujában járvány dul. Hát hadd pusztítson, majd megszűnik magától. A köznép sines úgy bevezetve, hogy bajával mindjárt az orvoshoz forduljon. Sok emberélet elvesztése ezen múlik.

Statisztikai sötét adatok bizonyítják, hogy a tüdővész nálunk szedi a legtöbb áldozatát. A munkás, szegény magyar nép között. Pedig a tüdővésznek már meg van a maga bizonyos orvossága: a sanatórium. Németországban, Angliában építettek is belőle néhány százat, ahol a szegény, tüdőveszes betegek ingyen gyógyítják s visszaadják a veszendő munkacserőt az államnak, a társadalomnak. Nálunk jó, ha egy-két sanatórium van, azok is úgy tele vannak tömve beteggel, hogy a sürgős segélyre szo-

mulók is kintrekednek s úgy pusztulnak el.

Milyen más képe volna ennek a vidéknek, ha itt a Hegyalján létesülne egy nagy sanatórium, ahol ápolást nyerhetne a sok beteg magyar. Nagy áldás fűződne ehhez az intézményhez, mely magasztos feladatot teljesítene az, ha megtudna menteni néhány száz embert a különben bizonyos haláltól.

Bodrogközi, hegyaljai urak, fiatal emberek! mondok én Önöknek valamit. Önök híres mulatós emberek, csak talán a Bácskában ha akad párjuk. Önök a tél folyamán sok mulatságot fognak rendezni, hangversenyt, műkedvelői előadást, táncestélyt. Ezek mind a jótékonyosság leple alatt mennek végbe. Mindenféle apró-cseprő jótékonycélra osztogatják a tiszta jövedelmeket. Hát nem lehet nagyobb jótékonycél a hegyaljai tüdővész-szanatóriumnál. Mondják ki Önök, hogy minden béli tiszta jövedelem erre a célra fordítandó Sátoraljai helyen és vidékén mindenütt. Rövid idő alatt — mondjuk néhány év alatt — esinos összeg fog egybegyűlni. Ha már együtt lesz egy kis tőke, majd segít az állam, a város is és kivihető lesz a nemes cél s büszkék s boldogok lehetünk, hogy az nekünk sikerült. Vajha e terv mielőbb a megvalósulás stádiumába lépne!

Gazdasági fellendülésünkhez fog járulni az a vasút, amely — értesülésünk szerint — Töketeribes—Gál-szécs és Varannó között áll majd a közlekedés szolgálatába. Másik vasutvonal a Hegyalja-hidas-németi vasut lesz. Ha ez a két vonal kiépül, új vérkeringés áll be abba a közlekedés tekintetében szomorú képet nyújtó földdarabba, mely oly nagyon nélkülözi a fontos közlekedési utak hiányát. Régen kiáltó érdek azok létesítése.

A múlt héten a színtársulat szereplése adott eleve séget Sátoraljai helynek. Most hogy, csak időközönként kevés ideig élvezhetjük az előadásokat, természetesen sokkal jobban érdeklődik a közönség a színház iránt, mint egy huzamosabb időnyben, mint például Kassán, ahol még mindig megvan a panasza a színház nem kellő pártolására, holott ez a társulat igazán minden pártfogást megérdemel. Majd látnak Önök legközelebb egy bodrogközi darabot a „Föld“-et. Igazán bodrogközi levegő van ebben a darabban, melyben Új-helyre is történik vonatkozás. Készségkívül sehol nem tudják annyira méltányolni ezt a darabot, mint Új-helyben; — a társulat nagyon szépen játsza ezt a darabot, — legközelebb tehát ismét igen érdekes színházi estre van kilátás.

HIREK.

Krónika.

November 15.

Az ős, az ős ime már véget ére, Nem feltűnő már háztetőn a dér, Pár nap csupán és megjön zuzmarásan A tél.

Hőlepett lesz nemsokára az utca. Derű, verőfény, napfény véget ér, Pár nap csupán és megjön zuzmarásan A tél.

Ah! szürke még szürke a mi világunk, Am nemsokára hőlepett, fehér, Pár nap csupán és megjön zuzmarásan A tél.

Eddig kigombolt überoier járta, Am most bundát vesz fel a gavallér,

Hiába: sikk! ha eljön zuzmarásan A tél.

A szobát eddig annyi megvetette, Most fűtött szoba drága kincset ér, Mert pár nap csupán s megjön zuzmarásan A tél.

Ugy látom én is: zuzmarás a versem, És rimbőségem oly nagyon csekély, S ebben ki a hibás rajtam kívül még? A tél.

Dal a villanylámpákról.

Villamosság, villamosság!
Mi lelt téged jó gyerek...?
Kár volt néked, hidd el: kár volt
Hosszu sztrájkba kezdened.
Haragszol és nem világítsz,
Arra kérlek szerfelett,
Szüntessed be villamosság
Már a munkaszünetet.
A munkaszünetet...!

Villamosság, villamosság
Te kis makrancos fiu!
Vidámitd fel fényvel szívünk,
Látod, milyen szomorú.
Ha már neved: villanylámpa —
Gyulj ki, gyulj ki drága lény...
Im esengve, verssorokba
Arra kérlek téged én...
Igen, már minthogy én... —th.

Ha pedig te a dologban
Nem vagy kérlek a hibás...
Ne engedj, hogy bűnbakot állj,
Álljon helyetted ki más...
Ha beteg vagy: doktort kérjél
S ha rossz mosti doktorod,
Fogadj más doktort magadnak
S véget ér a nagy dolog.
Igen: a nagy dolog. —th.

Az utcáról.

— nov. 15.

Hideg szél sivit végig az utcákon, a cégtáblákat meglobálja, nyikorogtatja, kis utcai muzsikát rendez, melynek ütemeire még gyorsabban járnak-kelnek az emberek. Az utca képe az marad, csak más alakok tűnnek föl benne.

Ezek sem különböznek nagyban egymástól, csak egyiken több a ruha, a másikon annál fogyatékosabb. Mind siet, sürgős a dolga, alig marad idő arra, hogy a kirakatokat megtekintésük.

Most egy elegánsan öltözött ur jön; urias a tartása, előrehajtott derékkal. Igaz dandy. Monokli a szemén, a fején frissen kivásalt cilinder.

Unott kíváncsisággal nézi végig a mellette elhaladó hölgyet. Szeme egy kissé fölesillan, mohó vágy sugárzik belőle, meg is fordul, utána néz. Szggeruálja, hogy a nő visszatekintsen, ezt legalább elvárja, de aztán, hogy csalódik, csettent egyet a nyelvével s szótlanul tovább megy. Néha eszébe jut egy mondatocska, azt hamar alkalmazza, ezzel a dolog rendben van.

Odább egy legújabb divat szerint öltözött nő jön. A parfüm illata mesziről előre csap; hű kísérfje az, a mely folyton körötte van. Előtte szalad, követi nyomon, nem távozik mellőle. Majd eltűnik ő is s újabb alakok jönnek. Sorban váltják egymást. Közben fölbukkanik egy tépett rongyos ruhájú, mezitlábos fiúcska, vagy leány. Fázik, didereg a kis istenadta, a hideg piros rózsákat csip oda aszott arcára. Az egyik megáll. Alamizsnára nyújtja ki sovány piszkos kezét. A krajcárt, vagy fillért csipongva veszi át, aztán odébb halad, mig újabbat kérhet. Hány kerül ezek közül a börtön falai közzé.

November 15-én kezdődik a
nagy karácsonyi
OCCASIO-VÁSÁR.

Mélyen leszállított árak.

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem mtrje 70 krtól kezdve.
Taffettas és lousine, csikos és kockás, tiszta selyem mtrje 80 krtól kezdve.
Mosóbársony mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa
SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

Ez a legjobb út a fegyházak felé. Azoknak a csöppsegeknek parányi szívük alig éri a családi hajlék melegét. Ugyszólván ott nevelkednek föl az utcán. Nyáron csak meg vannak, hanem a tél a legnagyobb veszedelmük, ellenségük. Pedig az immár a nyakunkban van. S mégis hány gyermek szaladgál még mezitláb. Ez a betegség csirája. Vannak elegenden, akik erre ezt mondják: „Edződik csak!” Köszönjük az ilyen edzést. Mégis csak a meghülésből származik a legtöbb betegség. Erre pedig vigyáznunk kell. A jótékonyok már megmozdult, nem is szabad megengedni, hogy egy gyermek is mezitláb maradjon télre.

— **Áthelyezés.** *Vonderko* Ferenc, helybeli máv. műhelyi számtiszt hasonló minőségben a kaposvári műhelyhez áthelyeztetett.

— **Esküvő.** *Nürnberg* Miklós sátoraljai helyi máv. műhelyi művezető e hó 18-án tartja esküvőjét Kisvárdán *Szeifried* Erzsikével, *Szeifried* János ottani kocsigyártó leányával.

— **Felolvasó-est.** A sátoraljai helyi reformátusok felolvasó-estéi, melyeknek célja a hallgatóság hitének, vallásos buzgóságának erősítése, nevelése; szívének, lelkének nemesítése; értelmének világozása, — szép közönséget vonzanak parókiájuk tágas tanástermébe. A második ilyen valóságos irányu összejövetel e hó 13-án, esütörtökön d. u. 5 órakor volt s a következőleg folyt le: A gyülekezeti közös éneklés után *Harsányi* István s. lelkész imádkozott; majd pedig felolvasást tartott „Az élő, személyes meggyőződésen alapuló, öntudatos hitről.” Felolvasása folyamán ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a jelenkori vallásos élet hanyatlásának, gyöngülésének egyik fő oka az élő, személyes meggyőződésen alapuló öntudatos hit hiánya. Szerinte korunk társadalmának ilyen *élő hitre* van szüksége és nem a babonák, a képtelenségek vakhitére, mert ez fanatikus, vakbuzgóvá teszi az embert, akinek lelke aztán izzik a felekezeti gyűlölködéstől. A tartalmas, eszmegazdag és nagyhatású felolvasás után egy négyes következett. *Sz. Nagy Károly* „Isten ajakunk neked” kezdetű énekét adták elő *Spillenber* Sarolta, *Szép* Ilonka, dr. *Piskóty* Ferenc és *Lábas* Béla, *Szalay* Béla orgonista precinálása mellett. Pompásan összeillő négy hang. Előadásuk teljesen szabatos volt s méltán kellett oly nagy tetszést. Ezután *Czigler* Mariska szavalta el temperamentummal, nagy sikerrel *Várad* Antal „Az úr ítélt” c. szép költeményét. Erre egy igen szép szóló ének következett. Dr. *Piskóty* Ferenc adta elő, felémelő hatást kelte, *Szügyi* József „Karácsony est” c. énekét. A tisztán csengő, érdelemmel teljes hangon előadott ének magasra ragadta a hallgatóság lelkét. Ezt *Kunfalvy* Elza szavalata követte. *Szabolcska* Mihály „Hegyi beszéd” c. költeményét adta elő szépen, a költemény tartalmát teljesen átérző hangsúlyozással. Az estét gyülekezeti ének zárta be. — A legközelebbi felolvasó-est nov. hó 22-én (esütörtökön) d. u. 5 órakor lesz.

— **Uj vasut.** Felső vidékünk munkabíró népessége évek óta a tengeren túl keres munkát s parlagon hagyja az erdők rengetegét, a hegyek kincsesbányáit. Természetesen, mert vármegyénk közlekedési vonalai még mindig kiépítetlenek. Így van ez a tókeretes—gálszécs—varannói vonalon, mely a gróf *Hadik-Barkóczy* óriási hitbizományán, *Andrássy* Géza gróf és *Coudenhoffen* Henrik gróf nagybirtokain húzódik végig. Ennek a vasutnak kiépítésén már évek óta fáradoztak sikertelenül. Ujabb azonban dülöre jutott a régen vajudó vasut építkezésének terve. *Pallos* Ignác fővárosi építő-vállalkozó megvalósította

az egész vidéknek régóhajtott vágját, megépíti a 31 kilométer hosszúságú vonalat s az építési kauciót, százezer koronát már be is fizette az állampénztárba, úgy, hogy a vasut építését nemsokára megkezdi. *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter is felismerte ennek a vasutnak közgazdasági jelentőségét s készséggel nyújtott módot arra, hogy a vasutat kiépítsék s ezzel a vármegye kenyérkereső népének otthon ad munkát s lehetővé teszi, hogy virágzó ipar fejlődjék azon a vidéken, ahol a vasut hiánya miatt eddig kihasználatlan maradtak az óriási erdőségek s a bányák.

— **Jótékonycélu hangverseny.** A szerencsi műkedvelők az ottani dalárda közreműködésével fele részben a zemplénmegyei tanítók háza, fele részben a sátoraljai helyi Kossuth szobor-alap javára Szerencsen a „Nagy Szálloda” összes termeiben, 1902. évi november hó 23-án jótékonycélu zártkörű, táncosalapított hangversenyt rendeznek. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépő díjak: személyjegy 2 korona; családjegy 3 személyre 4 korona, több személyre 6 korona. Jegyek előre válthatók *Krupicz* Jenő és *Eisler* Bertalan üzleteikben. Műsor: 1. Népdalegyveleg, Előadja a szerencsi dalárda. 2. Bariton szóló. Előadja *Endre* Gyula, zongorán kíséri *Erős* Mariska, 3. Hegedű kettős. Előadják *Mennesdorfer* Bertalan és *Tóth* István, zongorán kíséri *Bárczy* Gusztávné, 4. „Hajnal uram.” Melodráma. Szavalja Dr. *Szilva* Béla, zongorán kíséri *Bárczy* Gusztávné, 5. Dalegyveleg. Előadja a szerencsi dalárda. 6. Oh jer szabadság. Enkekettős. Előadják *Lehotay* Fanciska és *Szilva* Katinka, zongorán kíséri *Endre* Gyula, 7. Vig szavalat. Előadja *Gleich* Jenő 8. Takaród. Előadja a szerencsi dalárda és a zenekar *Schridde* Bella zongorakiséretével.

— **Városi közgyűlés.** Sátoraljai helyi város képviselőtestülete november hó 18-án d. u. 2 és fél órakor, rendkívüli közgyűlést tart, melyen többek között az 1903. évi költségvetés fog tárgyalatni. A közgyűlésről szóló tudósítást jövő számunk hozza.

— **Östörténeti leletek.** Ismét nagyon érdekes és értékes leleteket adott ki magából a Bodrogközön *Vécs* községnek ősi földje, melyek újabb kézzel fogható bizonyosságai annak, hogy *Vécs* községünk határa emberlakt terület volt már a történelmi emlékezetet megelőzőt, ugynevezett prehistórikus időben is. Ezek a leletek: egy kőkalapács, egy kővéső és egy kőfokos. Különösen érdekes a kőkalapács típusa, mert két helyen is mutatja, hogy törött belé az ő ember fúrója. E kőkorszakbeli leletek anyaga szienit és kovakő, mindenik típus pedig fényesre csiszolt állapotban. — Ugyanott egy réz pécsetgyűrűt is találtak a földmunkások. Ez a gyűrű meg annyiból érdekes, hogy pécsetlenyomatában kehele (?) idom felett buzogány, mellette egy-egy kard idoma látszik. Ahhozértők honfoglaláskori leleteknek nézik a vaskos formájú, fejes részgyűrűt, melynek a pécsetnyomója is rézből való. — Mind-ezeket az érdekes leleteket pedig *Kozma* Menyhért vécsi birtokos mentette meg az enyészettől és szolgáltatta át a *Dókus* Gyula vm.-i főjegyző es. és kir. kamarás gazdag magán régiséggyűjteményének. — Vajha a *Kozma* példáját követnék mások is hasonló alkalmakkor és az efféle leleteket segiteneik megmenteni a tudomány számára az örök enyészettől!

— **Fogat-fogért.** *Magyar* Sándor régi haragos *Konkoly* Istvánnak. Evekkel ezelőtt veszték össze és alaposan helyben is hagyták egymást. *Konkoly* volt az, aki a verekedésben a győző szerepét játszotta. Magyar úgy találta megütni furkósával, hogy egyik foga rögtön kitért. Ezt az emlékezetes „foghuzást” sehogysem tudta

Magyar elfelejteni. Tegnap, amikor régi haragosával, *Konkoly* Istvánnal találkozott, ismét eszébe jutott a foga. Megállította és számon kérte *Konkoly*tól a kiütött fogat. *Konkoly* felelete rövid volt — arcul csapta Magyarat úgy, hogy a kalapja messze elgurult. Erre a megszegegyenített Magyar a kezében volt jókora bottal *Konkoly* arcába vágott, amire egyik foga nyomban kirepült szájából. Az ügy ekként el lett intézve, bár a két haragos tovább akarta folytatni a verekedést, amiben az összeverődött nép akadályozta meg. Úgyük végleges elintézését a kir. járásbírósnál nyer.

— **Megszökött elmebeteg.** A szegény mármárosi rutén nép messze vidékre eljár, hogy otthon hagyott családjára részére megkeresse véres veretékével szerzett mindennapi kenyérét. Favágás a mestersége. Sűrű rengetegben irtja a magasra nyuló fák sokaságát s naphosszat izzad és görnyed a nehéz munka súlya alatt. Olykor megesik, hogy egyik-másik életét baj éri terhes munka közben. Legutóbb is súlyos szerencsétlenség ért egy mármárosi favágót. Egy hatalmas fa ráesett, a mitől a szegény ember súlyos sérülést szenvedett, később pedig meg is tébolyodott. Társai megszánták az elmezavart embert és egy kíséreléssel hazaküldték Mármarosba. Ujhelybe érve az elmezavart ember kíséreléssel megint csak bántalmazni kezdte a feleségét. A sokat szenvedett asszony végre is megunta férje házsártosságát és neki kezdett az öltözékeskedésnek, hogy ott hagyja az ura házáat. Amikor az asszony kifelé indult, *Tiszó* hirtelen revolvért rántott elő és ezzel kétszer az asszonyra lőtt. Az első golyó célt tévesztett, a második *Tiszó* jobb karjába fúródott. A megsérült asszonyt hazavitték szüleinek házába. *Tiszó* véres tette után elmenekült. A revolvért magával vitte és így nem lehetetlen, hogy öngyilkossá lett.

— **Rálött a feleségére.** *Tiszó* János napszámos minden érthető ok nélkül folytonos féltékenykedésével gyötörte feleségét. Tegnap este *Tiszó* ittas állapotban tért haza lakására és az ő megszökött durvaságával megint csak bántalmazni kezdte a feleségét. A sokat szenvedett asszony végre is megunta férje házsártosságát és neki kezdett az öltözékeskedésnek, hogy ott hagyja az ura házáat. Amikor az asszony kifelé indult, *Tiszó* hirtelen revolvért rántott elő és ezzel kétszer az asszonyra lőtt. Az első golyó célt tévesztett, a második *Tiszó* jobb karjába fúródott. A megsérült asszonyt hazavitték szüleinek házába. *Tiszó* véres tette után elmenekült. A revolvért magával vitte és így nem lehetetlen, hogy öngyilkossá lett.

— **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordítatik s nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak teljes tartama alatt ne fogyasztanak a gyermekek legjobb tápszerét; a csukamáj olajat, — mert e szer az, mely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz ugyan, hogy a gyermekek nem nagy előszeretettel vették be a szert de a mióta a *Zoltán*-féle csukamáj olaj, melynek sem ize, kellemetlen szaga nincs, forgalomba jött, azóta e kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden jobb gyógyszerertárban kapható.

— **Börgyár N. Mihályon.** A nagymihályi és sztrajnyáni vargák egy börgyár alapítását tervezik. A kedvező helyi viszonyok és az egyesült erő sikerrel biztat és általános a nézet, hogy a vállalat boldogulni fog. Mint értesülünk, legközelebb az érdekeltek értekezletre gyűlnek össze, hogy a további teendők iránt megállapodhassanak.

— **A kedvezményes áru vasuti jegy váltására** jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására az 1903. évre. Az 1903. évre kiadandó kedvezményes áru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása immár kezdetét veendi. Szükséges ennél fogva, hogy az utazási kedvezményre jogosultak közül a tényleges szolgálatban állók, az új igazolványok kiállítását hi-

vatali felsőbbbőségük útján, a nyugdíjasok pedig közvetlenül az alulírott igazgató-ságtól (*Andrássy*-ut 73 — 75 szám.) az eddigi eljárás szerint már most kérelmezzék. Minthogy pedig az 1903. évre egészen új igazolványok adatnak ki, s így a jelenleg érvényben levő igazolványokban kapcsolt arcképek nem használhatók, szükséges, hogy minden egyes igényjogosult új arcképet terjesztessen be. Az arckép előlapjának alsó szélére az illető tulajdonos teljes neve tisztán és olvashatóan rávezetendő. Kezelési illeték fejében ezentul is igazolványként egy korona fizetendő készpénzben, ami helyett bélyegjegyek nem fogadtatnak el. Ezen illetéket legcél-szerűbb rendeltetésének pontos megjelölése mellett, postautalvánnyal a m. kir. államvasutak főpénztára címére (*Budapest*, *Andrássy*-ut 75. sz.) beküldeni.

— **A német és francia nyelvet** alaposan tanítja egy helybeli tanító. — Bővebbet a kiadói hivatalban.

— **Török A. és társa Budapest.** Ha szemlélt tartunk a magyar királyi szadalmazott osztályorsjáték különböző főelárusítói között, önkénytelenül feltűnik a *Török*-bankház, ezen cég valóban a legnagyobb és az állandó terjeszkedés alapján a *Teréz*-körut 46. sz. alatti főüzletén kívül még *Váci*-körut 4. Múzeum-körut 11., *Erzsébet*-körut 51. sz. alatti fióküzletei is vannak. A számtalan önként beérkezett hálaanyagot a szigorúan pontos és előzékeny üzletvezetésről tesz tanúságot s ez tette lehetővé, hogy e cég a m. kir. szabad. osztályorsjáték igazgatóságától elismerésben részesült. Ennélfogva a *Török* A. és Társa bankházát, melyben már nagyon sok és nagy nyereséget nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, dacára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyereseményeket tüntet fel, a régiéknél maradtak, például $\frac{1}{8}$ — 1:50 korona; $\frac{1}{4}$ — 3 korona; $\frac{1}{2}$ — 6 korona; $\frac{1}{1}$ — 12 korona. A ki tehát az osztályorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal *Török* A. és Társa bankházához, Budapest.

— **Hölgyek figyelmébe.** November 15-én kezdődik a nagy karácsonyi occasio-vásár *Szénásy*, *Hoffmann* és *Társ* selyemáruházában, *Budapest*, IV., *Bécsi*-utca 4. sz. alatt, mely alkalommal az összes raktáron levő selyemkelmék mélyen leszállított áron kerülnek eladásra. Mint ismeretes, a fenti cég szép árukat *Páris* és *Lyonból* szerzi be s bárkinek ajánlhatjuk annak meglátogatását, hol a legjobb alkalom kínálkozik valóban előnyös bevásárlásra.

IRODALOM.

Dalaim.

Bánatos, bús dalaim hallgatván,
Azt kérdezed, édes, jó hugoskám:
Mért éneklek búsat és nem vigat,
Melytől ifju s öreg egykép vigad?

A fül'mile ott az erdőaljon,
Sohse' kérdi, látod, mit daloljon:
Azt dalolja, mi a szívét nyomja,
Hogy enyhüljön keble búja, gondja.

Nem dalolok én sem, hogy tán tesssem,
Nem bánom, ha dalom tetszik, vagy
[sem:
Azt éneklek, mi a szívem nyomja,
Hogy enyhüljön keblem búja, gondja.

És talán lesz, kit megthat a dalom,
Kit megillet a bú, a fájdalom.
S lel szívére enyhet, vigaszt benne,
Mintha szíve az én szívem lenne.

Kerkes Pál.

— **A Kazinczy-Kőr történeti szakosztályában** megalakult a régészeti osztály *Dókus* Gyula elnöke mellett. Az osztály tagjai; *Dongó* Gy. Géza,

Hornyay Béla dr., Péter Mihály (Gál-szécs) és Székely Albert dr. — kiknek részéről feljogosítottunk kérni mindazokat, kik a történeti régészet iránt érdeklődnek, hogy csatlakozzanak hozzájuk, lépjenek be a „Kazinczy-Kör” tagjai sorába és ebbéli elhatározásukat akár egyiköknek, akár másikuknak, szóval vagy levélben juttassák tudomására.

A magyar birodalom története.

(Acsády Ignác műve. Megjelenik 2 kötetben, 40 füzetenben. Kiadja az „Athenaeum.”)

A magyar nemzet ezer éves életének fordulóját nálunk páratlan munkával ünnepelte meg az Athenaeum, kiadván a Szilágyi Sándor szerkesztette tíz kötetes történetet. A nagy nemzeti ünnephez méltó vállalkozás volt ez: legjelesebb történetíróink szövetkeztek arra, hogy az ezer éves mult lehető hű képét állítsák a nemzet elé. Ez a nagyszabású munka ma minden köz- és mindeu valamire való könyvtárnak legértékesebb kincse, a történeti tudat, a nemzeti büszkeség állandó táplálója. Am bármily nagybecsű is ez a mű, már megjelenésekor önkéntelenül merült fel a közöhabítás, hogy a magyar nemzet története irasék meg egy kisebb szabású műben is, mely a hiteles források lelkiismeretes felhasználása tekintetében nem marad mögötte a tíz kötetes munkának, de kisebb tetjedelmével, előadásának egységes hangjával lehetővé teszi, hogy az ugynevezett „nagy közönség” is olvassa nemzetének dicső multját.

Egy ilyen történeti munka megírására egyike a leghivatottabbaknak Acsády Ignác, kinek a tíz kötetes történeti műből a XVI. és XVII. század történetének megírása jutott s ki e korszak közállapotainak eleven színű és alapos megrajzolásával elévülhetetlen érdemeket szerzett. Hogy Acsády nemcsak e korszaknak alapos ismerője, de nemzetünk ezer éves történetének is, a kezdet-kezdetétől a mai napig, azt régóta tudjuk róla. Köz- és magánlevéltáraink ő a legborzalmasabb kutatója s nagy előnye, hogy benne az alapos kutató, a kritikus szemmel néző tudós s az eleven tollú író igazi harmóniában egyesül.

Egy kipróbált hitelű történetíró vezet minket, egy igaz hazafi gyűjt nekünk tüzet, melynek fényénél látjuk a hatalmas, az erős Magyar-birodalmat s eltölti lelkünket, szívünket a magyar nemzet történeti hivatásának fölemelő érzete, a gyáva csüggettséget elűző büszke tudata. A történetíró igazságot szolgáltat a névtelen hősöknek. A történetíró megmutatja nekünk, hogy nemcsak a kard védté és tartotta meg e földet számunkra ezer éven át, de szorgalmas kezek iparkodása, a nemzet művelődésén dolgozó elmék fáradozása is. Így együtt látva, olvasva a nemzet egészének munkáját, multunk dicsőségesebb fényben ragyog s önként jelölődik meg az ut, melyen haladnunk kell, hogy a Magyar-birodalom való igazság, ennek a nevezetnek teste és lelke legyen.

Acsády — igen helyesen — két főkorra osztja nemzetünk történetét: a nemzeti királyok és a Habsburgok korára: amaz a honfoglalástól 1540-ig terjed, vagyis az utolsó nemzeti király, Szapolyai János haláláig, a másik a jelen korig. E két főkorok közöttében tárgyalja, több kisebb korszakra osztva, nemzetünk történetét. A kiadó Athenaeum régi híréhez méltó külsőt adott a nagyot ígérő könyvnek. Papiros és nyomás az ujkori nyomás-művészet dicsőítője, nemkülömben a színes képmellékletek is.

Ugy tetszik nekünk, a Magyar-birodalom története az utóbbi évek legkedvesebb könyve lesz. Azt a szakadékat tölti ki ez a könyv, mely bántón tatóngott előttünk: nem volt történeti könyvünk, mely tetjedelmével az arany középutat foglalja el. Nem oly kis tetjedelmű, hogy e miatt a műveltebb olvasóközönség igényeit ki nem elégítheti s viszont nem oly nagy

terjedelmű, hogy e miatt ne olvashassa végig az élet gondjaival küzdő sokaság. Mindenképpen szerencsés gondolat volt tehát az Athenaeumtól, hogy a közszükséget így etalálta, mert a művelt, de szegényebbrendű ember is megkapja ez uton a maga történeti könyvét: oly könyvet, melyet végig is olvashat.

A Magyar-birodalom története — a tervezet szerint — 80 ivnyi tetjedelemben, 40 két ives füzetenben jelenik meg. Egy-egy füzet ára 60 fillér. Elő is lehet rá fizetni hat füzetenként 3 korona 60 fillérral, tizenkét füzetenként 7 korona 20 fillérral, tíz füzetenként 6 koronával, vagyis a 40 füzetes, két kötetes munka ára 24 korona. Az Athenaeum biztosítja az előfizetőket, hogy a tervezett 40 füzetenél sem több, sem kevesebb nem lesz e füzetek száma s végezetül diszes és jutányos áru be-kötési táblákról is gondoskodik, tehát e füzetes kiadás vevől a teljes munkát nyugodtan megrendelhetik. Oly kiadóról van szó, hogy mi is mondhatjuk: nyugodtan megrendelhetik. Nyugodtan és örömmel. Mi érdekeljen minket, ha saját nemzetünk története nem érdekel?

TANÜGY.

Az Eötvös-alap érdekében.

(Zemplénvármegye tanítóihoz.)

— nov. 14.

Az anyagi jólét megteremtésének egyik legbiztosabb eszköze az **önsegély**. Erre alapítva jött létre 1875. évben az **Eötvös-alap** intézménye, mely 27 évi fennállása óta sok tanító-nak nyújtott már segílyt arra nézve, hogy gyermekét taníttathassa s annak jövőjét ez által biztosítsa, s a nyomorban és szükségben hátrahagyott tanítók özvegyei közül soknak nyújtott már segílyt a végső szükségben.

Az Eötvös-alap a magyarországi tanítók tulajdona. Rajta kell lennünk, hogy ez alap nevéhez és a tanítók tekintélyes nagy számához méltó is legyen!

De ezt csak akkor érjük el, ha minden tanító felkarolja az Eötvös-alap eszméjét, ha mind a néptanítók tagjaivá válva, magukévá teszik e szent ügyet.

Hisz az egész évi járulék oly csekély összeg, — 3 korona — melyet még a legszegényebb is megvonhat magától. És ha alaposabban vizsgáljuk a megvonásnak a módját úgy találjuk, hogy biz' az nem egyéb dusan kamatozó tőkénél. Mily jól esik majd aztán, ha a fővárosban tanuló gyermekeink a **Tanítók Házában** teljes ellátásban szeszésülnek. Alig két éve annak, hogy az üdvös intézmény fennáll és ma már száznál több tanító gyermeke részint ingyen, részint csekély havidíjért élvezi annak hasznosságát. Im, itt az eredmény! Kartársak! csak rajtunk áll, hogy az Eötvös-alap nemes intézménye minél nagyobb és szélesebb körben tetjedvén, mindig fokozottabban fényes eredményeket mutasson fel.

En e vármegyében, azt hiszem az Eötvös-alapnak legrégibb tagja vagyok. **Azért bátorkodom a vármegyei tanítóegyesületnek e hó 20-án városunkban tartandó közgyűlése alkalmából őszinte bizalommal és szeretettel azon kérelemmel fordulni t. kartársaimhoz, hogy karolják fel a jótékony célu intézményt.** Azt hallottam, hogy a gyűlés napján egyesületünk érdemes elnökénél lesznek az aláírási- és gyűjtőívek. Ne restelje egyikőtök se a fáradságot, hisz saját gyermekeitek érdekében teszitek. **Az egyesület minden tagja lépjen be az Eötvös-alapba,** vegyen mindenki gyűjtőívet magához és gyűjtsön otthon is buzgón és hozzá méltóan!

Oda kell törekednünk, hogy Zemplénvármegye minden tanítója tagja legyen az Eötvös-alapnak!

Knopfler Sándor.

— **Kinevezés.** A vallás- és közokt. miniszter **Gurszki Anna** okl. tanítónőt a t. teretesi áll. népiskolához tanítónővé kinevezte.

— **A nagymihályi magángimnázium ügye.** **Polányi Géza** kir. közjegyző elnöklete alatt f. hó 9-én d. u. 4 órakor népes értekezlet volt Nagymihályban az ott létesítendő magángimnázium ügyében. Az elnök ismertette a helyzetet, reá mutatott arra, hogy a szomszéd középiskolák tulzsfoltak és nem képesek a tömegesen jelentkezőket befogadni, ez által nemzeti kulturánk hátrányára számos tanuló elmarad évenként a középiskolából. Ezen visszás állapot megszüntetésére és a kulturális jövő iránti érdeklődés indította őt és dr. **Glück** Samut arra, hogy a mai értekezletet egybehívják s hivatkozva az előadotakra, kéri az értekezletet, hajlandók-e a megjelent tagok egy Nagymihályon létesítendő nyilvánossági joggal felruházandó gimnázium felállítására céljából társasággá alakulni.

Az értekezlet egyhangu lelkesedéssel fogadta a felhívást, mire az értekezlet nyomban közgyűléssé alakult át, melynek elnökévé **Polányi Géza**, jegyzőjévé dr. **Eperjessy Lajos** választott meg.

Dr. **Glück** Samu részletesen ismerteti a felállítani tervezett gimnáziumra vonatkozó adatokat és jelenti, miszerint az 1903/904. iskolai évre eddigelé 26 tanuló jelentkezett és miután az ezek által fizetendő tandíj 5000 koronát tesz ki, a kiadások teljesen fedezve lesznek. Ugyanis két tanári állás létesítése 4000 koronába, lakbér, világítás, fűtés és egyéb kiadások pedig 1000 koronára rughatnak. De miután az egyesek által évenként biztosított hozzájárulás és a város, mint erkölcsi testület által megszavazandó összeg is legalább 1000 koronát fog kitenni, a kiadások bőséges fedezetet fognak nyerni.

Jelzi továbbá, hogy a tervezett gimnázium fokozatosan négy osztályúvá egészítették ki. Ezen adatok előterjesztése után ajánlja, hogy a létesítendő gimnázium védnökéül gróf **Sztáray** Sándor választassék és indítványozza, miszerint egy bizottság küldessék ki, amely a gróft ezen tisztség elfogadására és ez ügy támogatására felkérje s ugyancsak egy küldöttség keresse fel gróf **Hadik-Barkóczy** Endre képviselőt azon kérelemmel, hogy a gimnázium részére a nyilvánossági jog megadása iránt a kormánytól közben járjon.

Többek hozzászólása után az indítvány elfogadtatván és gróf **Sztáray** Sándor a létesítendő gimnázium védnökéül megválasztatott. A további teendők intézésére egy bizottság alakult, melynek elnöke dr. **Glück** Samu, társelnöke **Oppitz** Sándor, jegyzője dr. **Eperjessy** Lajos ügyvéd lett.

Mint értesülünk legközelebb egy bizottság **Sztáray** Sándor és **Hadik-Barkóczy** Endre grófnál fog tisztelegni és támogatásukat kikérni, ugyancsak kéri fogja ezen bizottság vármegyénk főispánjának, gróf **Hadik** Bélának is jóakaratu támogatását.

KÖZGAZDASÁG.

* **A kötelező állatbiztosítás.** A földművelésügyi miniszteriumban már elkészültek az általános kötelező állatbiztosításról szóló törvényjavaslat kidolgozásával s azt a miniszter a mostani országgyűlési ülészek folyamán szándékozik előterjeszteni. A törvényjavaslat a régi Miklós-féle tervezet alapján készült, azonban rendkívüli módosításon ment keresztül s már körülbelül teljesen elkészült. Alapelve a kölcsönösség, mely szerint az ugyanegy községbe, illetőleg a megállapítandó kerületbe tartozó gazdák szolidárisan az előforduló károkat, tehát egy mindanyiert és mindannyi egyért. A kártérítés módjára nézve a jelenleg érvény-

ben levő állami kártalanítási szabályok lesznek irányadók, a melyek a ragadós tüdőlob kiirtása körül teljesen beváltak. A miniszteriumban úgy tervezik, hogy a törvényjavaslat lehetőleg 1902. év végén életbe lépjen, miután már időközben az állategészségügyi államostás is kimondatott az 1002. évi törvényben.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Családomat ért sulyos csapás alkalmából oly számos oldalról nyilatkozott meg irántunk az őszinte meleg részvét, hogy jelen helyzetemben — érette mindenkinek külön-külön há-lánkat és köszönetünket kifejezni magamat képtelennek érzem. Azért fogadják kedves barátaink és jó ismerőseink a tanusított részvétökért egy a magam, mint szeretett családom részéről hálás köszönetemet.

Sátoraljaujhely, 1902. évi nov. 12.

Kozma Mihály.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

R. Gy. Budapest. Nagyon köszönjük az ügyes, hangulatos versecskét s örömmel vesszük, ha gyakran fel fog keresni minket egy-egy közölni valóval.

D. B. Megyasszó. Más nevére kiállított utlevelet átruházni nem lehet.

K. Ilonka A versecske jó volna csak a formája ne lenne olyan kezdetleges.

A. Gy. Helyben. Nem a „Néptanítók lapja” az állam költségén van nyomva s ingyen küldik szét.

Nem közölhető. Dal Emmához. (vers.) Makáma.

Kiadó tulajdonos: **Éhlert Gyula**

HIRDETÉSEK.

Árverezés.

A s.-a.-ujhelyi népbank házának javításából kikerült ajtó, ajtófelek, faragott kő s másnemű építkezési anyagok **nov. hó 17-én d. e. 1/212 órakor** az intézet udvarán el fognak árvereztetni, miről az érdeklődők ezennel értesítettnek.

S.-A.-Ujhely, 1902. okt. 8.

A s.-a.-ujhelyi Népbank mint takarékpénztár igazgatósága.

Árverési hirdetmény.

A sajládi vallás-alap. uradalom részéről közhírré tetetik, miszerint Zemplénmegye Sajó-Köröm község határában, a Sajó folyón levő komp átjáró kikötő jog 1903. évi január 1-től 1908. évi december 31-ig vagyis hat évi bértartamra Sajóládon a közal. ispánsági irodában nyilvános szóbeli árverés útján **1902. évi november hó 27-én délelőtt 9 órakor** haszonbérbe fog adatni.

Versenyezni szándékozók az árverésre meghivatnak.

A bérleti feltételek Sajóládon (Borsodmegye) a közal. ispánsági irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Oly felek, kik az uradalommal peres viszonyban állanak, a versenyből kizáratnak.

Kelt Sajóládon, 1902. évi november 8-án.

Kir. közal. ispánság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Bor-eladás.

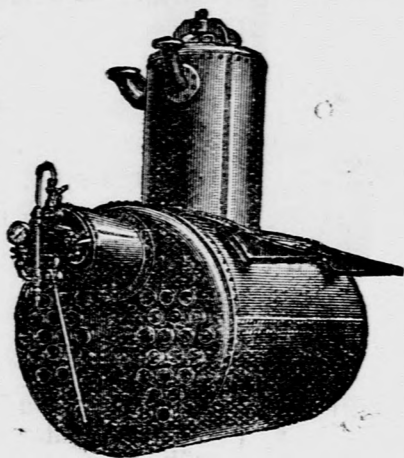
1889. évi saját termésű valódi hegyaljai
szamorodni és asszú-bort
üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.

könyvkereskedő **LÓVY ADOLF** S.-A.-Ujhely.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

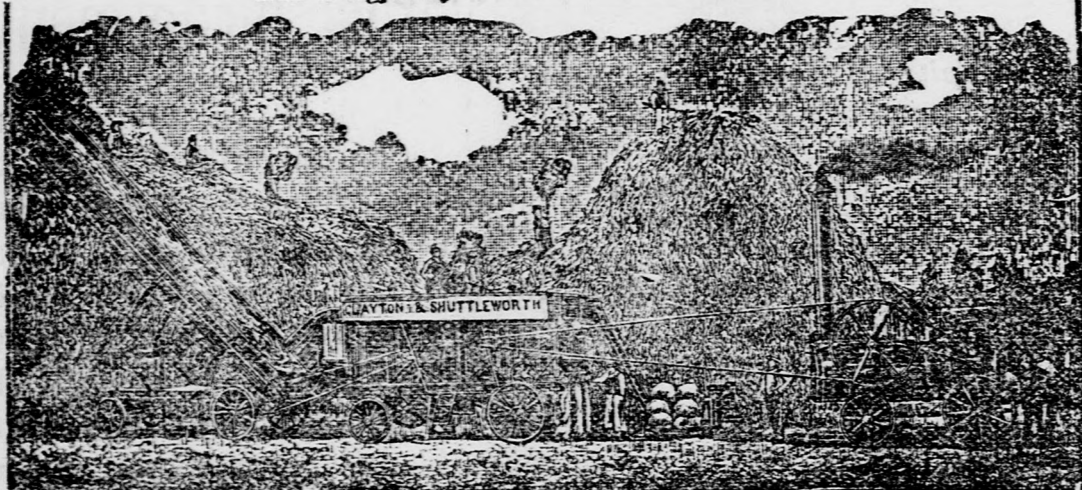
gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

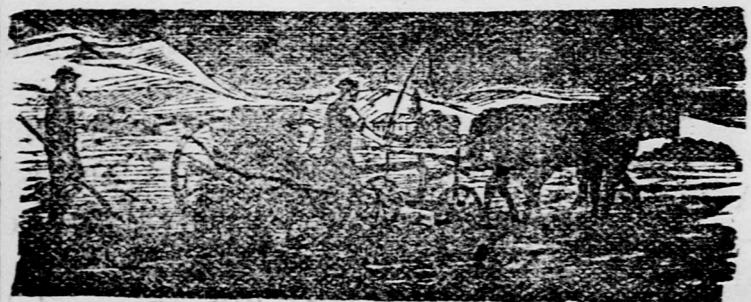
Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolószák, kaszáló- és
szarógépek, szénsgűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, 6-15-malmok,
egyetemes acél-akék.

2- és 3-vastú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék
szóra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém
meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és
az emeleten **nyolcz teremben** kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu **barok,**
ó-német és egyéb másnemű stilszerű butorok a legké-
nyesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és
izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudo-
mására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkeve, a
nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott
árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű butorokat
tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is
kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közön-
ség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok
kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A vidéki n. é. közönséget
saját érdekében kérem, esetleges szí-
ves megkereséseiket pontosan nevemre
Stark Mátyás ezimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezessé-
get vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butor-
kocsi használata díjmentes.

Főfájást

mely bármitől ered is, rövid pár
perc alatt meggyógyít a Fortuna
Migrain-Pastilla. 6 darab 1.50
fillér, 12 darab 2.80 fillér. Kap-
ható: **Schubert Arnold** „For-
tuna“ gyógyszertárában.

Budapest, VII., Csengery és
Dob-utca sarok.

Postai szétküldésnél csomagolás nem
lesz számítva.

Eladó

Sárospatakon a „Rózsás“-tanyán
levő 60 hold szántóföld, lakóház
s gazdasági épületekkel.

Sárospatak, 1902. évi novem-
ber 12-én.

Özv. **Ulics Andrásné.**

Új női és gyermekruha üzlet megnyitás.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönséget értesíteni, hogy
a főtéren lévő Weinberger-féle háznak a korona-utcára nyíló
bolthelyiségében egy

női- és gyermekruha üzletet

nyitottam, hol is a legújabb divat szerint készült mindennemű
női- és gyermekruhák készen kaphatók, avagy minta szerinti
megrendelésre gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

Kubinszky J.

Meghívó.

A s.-a.-ujhelyi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet

1902. évi november hó 30-án délelőtt 10¹/₂ órakor
a városháza tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a szövetkezet tisztelt tagjai azon hozzáadással hivatnak meg, hogy ezen közgyűlés határozat képtelensége esetén az alapszabályok 31. §-a értelmében 1902. évi december hó 14-én új közgyűlés fog tartatni, melyen a megjelentek szavazatának többsége határozni fog.

Tárgy:

Az alapszabályok módosítása.

Kelt Sátoraljajhely, 1902. évi november hó 14-én.

Az igazgatóság.

GRÜNBERGER MÓR

ÉS TSA

Órás. és ékszerész

Sátoralja-Ujhely, fő-utca 678.
(a „Vadász-kürt“ szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerekben, svájci órákban, u. m.: fali-, inga-, gömbölyű konyhai-, ébresztő-, álló- és zsebórákban a legolcsóbb áron és a legjobb minőségben 3 évi jótállás mellett, esetleg előnyös részletfizetésekre is.

Elvállal minden szakmába vágó javításokat szintén 3 évi jótállás mellett csekély munkadíj ellenében.

Gyors, pontos és legszolidabb kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a lehető legpontosabban és leglelkülméretebben eszközöltetnek, ép úgy javítások is.

A javítandó kisebb tárgyak vidékről kis dobozba töve ajánlott levélben küldendők be. Inga órák vagy nagyobb tárgyak javítása czélijából levélbeli meghívásra egyik közegemet készséggel fogom kiküldeni.

Ló eladás.

Gróf Lónyay Gábor ur deregnyői ménese létszámának apasztása végett

- 10 darab angol félvér anyakancza
- 14 darab angol félvér 4 éves kancza-csikó
- 4 darab angol félvér 3 éves kancza-csikó
- 10 darab angol félvér 2 éves kancza-csikó

fog november hó 24-én délelőtt Deregnyőn az uradalmi udvarban nyilvános árverés útján eladatni. Közlebbi fölvilágosítással szolgál, kívánatra a vasut állomáshoz fogatot küld az

uradalmi intézőség.

Adams Brothers u. Co. London.

JAMAICA-RUM

VICTORIA

FINEST. FULL. MILD. — OLD JAMAICA-RUM
IMPORTED BY

ADAMS BROTHERS & CO. — LONDON.
E. C. 20. EASTCHEAP.

Főraktár: _____

Malártsik György utódánál Sátoraljajhely.

Jamaicai Rum különlegesség.

Restitutionsfluid

Kwizda Félé Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóknak, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elcsés utóeresztő, lezámoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a teneti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferenoz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGGA

CSEKÉLY RIZIKÓ MELLETT.

A MAGYAR KIRÁLYI ÖSZTÁLSORSJÁTÉK ALTA AMIRE

DÖNTŐ BIZONYÍTÉK

* AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.

KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYVÁSÁRLÓK KÖZÖTT A KÖVETKEZŐ NYEREMÉNYEK:

EGY MILLIÓ KORONA

ESETLEG RÉSZEK: 600.000 KORONA

400.000 " "

200.000 " "

100.000 " "

90.000 - 80.000 - 70.000 - STB. STB.

a X. sorsjáték I. osztályu huzása már NOVEMBER 20. és 21-én történik, s ehhez ismert szerencseszámaim ajánlja mig a készlet tart.

1/8 EREDETI SORSJEGY 1. OSZTÁLYRA 1.50

1/4 " " " " " " 3.-

1/2 " " " " " " 6.-

3/4 " " " " " " 12.-

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST,

VI. ANDRÁSSY-ÚT 79.

MEGRENDELÉSHEZ LEVELEZŐLAP IS ALKALMAS!

MINDEN MEGBIZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT MELLÉKELÜNK, MIALTAL T. VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÖK VAN, HOGY BEFIZETÉSEIKET, PORTOMENTÉSEN TELJESÍTHETIK.

A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereményeket bármely vidéki bank kifizeti, mégis a titoktartás céljából ajánlatos a nyert összegeket közvetlenül nálunk átvenni.

Főltötte fontos gyomorhajban szenvedőknek

Étvágytalanságot, gyomorbántalmakat, emelygést, főfájást rossz emésztés következtében, gyomorgyöngöseséget, emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntetnek a régi hírnevű

Brady-féle

Máriaczei gyomorcseppek.

SOK EZER KÖSZÖNŐ ÉS ELISMERŐ-LEVÉL.

Egy üveg ára használati utasítással 80 fill., kettős üveg K. 1.40.

Minden gyógyszerárban kaphatók.

Főraktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter gyógyszerárban a fő-utczán, Widder Gyula gyógyszerárban a „Magyar Koronához.”

Óvakodjunk hamisítványoktól. A valódi Máriaczei gyomorcseppeknek kell, hogy védjeggyel és aláírással ellátva legyenek.

Arra figyelendő, hogy a régi hírnevű valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcseppek üvege 80 fill.-be, a kettős üveg K. 1.40.-be kerül, míg az utánzott és kisebb értékűek olcsóbb áron, leginkább 70 fill.-en kínálnak.

Gyógy- és csemege szőlő

5 kgr. nagyszemű édes 3 k. 50 f.

5 " csemege körte . 3 k. — f.

5 " Ananas Dinye . 3 k. — f.

bérmertve utánvét mellett.

100 kgr. görög dinye . 24 k. — f.

a helybeli állomáshoz szállítva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszék

Sárkány József,
Gyöngyösön,

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésfél alkalmazatik köszvényénél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítóok.
Rudolstadt.

A kazinczy darabos szén

szobafűtési czelokra igen alkalmas.

Megrendeléseket legjutányosabb árban és legpontosabb szállításra elfogad

KAZINCZI KÖSZÉNBÁNYA r. t.
Budapest, V. Váci-körút 16. sz.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
des Dr. Schutzengel-Apothekes
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólrhetően hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyörsöt. 5. Szeliden mozditja elő a székelést s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, ruh ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, közhényt, fül fájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezzék: **An die Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.**

Az utánzástól legjobban megóv a gyűrből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**. Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik. — Sztéküldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetően. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tatóngó láb-sebeknél, a sócsuszál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lövés- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihuzására; minden kelés, kinövés, pokolvar és uj képződéseknél, sőt még a ráknál; az uj- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleseknel és fülfolyásoknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltetik. Két téglyes csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és ó arra ügyelni, hogy ha a téglye be van-e égetve a Thierry Adolf Limitet angyalgőgy-zerének Pragradé védjegye.

HIRDETMEY.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony czelokra fog fordítani 11 (tizenegy) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kezdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdaszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház egyelet, 9. az országos díjok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktörv szerint **365,000 koronára ragnak**, és pedig:

1 főnyerem.	150,000 kor.	2 nyeremény á	5,000 kor.	50 nyeremény á	100 kor.
1 "	50,000 "	5 "	2,000 "	100 "	50 "
1 "	20,000 "	10 "	1,000 "	1000 "	20 "
1 "	10,000 "	20 "	500 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Cseppel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltótüzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a Zemplén könyvnyomtató intézetében

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furást eszközölünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balzsammá készítjük,

akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetően pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak flatulós arcszint ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdeséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertárban, Király-utca 12 szám.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvettem

Jóhirnevű vendégelőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig,
— továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u

Gazdasági ispán

nem nagy igényekkel kerestetik 1903. évi január 1-én leendő belépésre. — Ajánlatokat kiadó hivatalunk továbbit.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazárlítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. — Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemetek és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendelkezés rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Két éves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Cím: »Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

„SPIRE“

varrógépek
ipari és családi használatra

5 évi jótállása

kényelmes részletfizetésre

igen jutányos árakban.

Divatos műhimzésben ingyen oktatást nyújtok.

Felsőmagyarország központi raktára:

Sátoralja-Ujhely, Fő-utca (szemben a megyeházzal).

Raktárak: Ungvár, Nagymihály, Komonna.

A kazinczy darabos szén

szobafűtési czélokra igen alkalmas.

Megrendeléseket legjutányosabb árban és legpontosabb szállításra elfogad

KAZINCZI KÖSZÉNBÁNYA r. t.

Budapest, V. Váci-körut 16. sz.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
des Schutzensel-Apothekes
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetően hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kijűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázot. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Széliden mozgáskor a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröghadéskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a szájakat s a gyomornak büszét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a fefájást, zugást, szagatást, közszynt, fül fájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezzeék: **An die Schutzengel-Apotheke des**

A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az utazástól legjobban megóv a gyérből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**. Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetnek. — Szt-küldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetően. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a betegágyas nék fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésénél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátongó láb-sebeknél, a sócsuszánál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lövés- s zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihuzására; minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- s körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdagaganatnál, vérkeleseknel és fülfolysoknál stb. A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltek. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatásméltul hamisításoktól és ó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e etve a „Thierry Adolf Limitet angyalgógy-zerének Pragrad“ védjegye.

HIRDETMÉNY.

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony czélokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kezdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház egylet, 9. az országos dijak-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365,000 koronára ragnak**, és pedig:

1 főnyerem.	150,000 kor.	2 nyeremény á	5,000 kor.	50 nyeremény á	100 kor.
1	50,000	5	2,000	100	50
1	20,000	10	1,000	1000	20
1	10,000	20	500	6500	10

Az összes nyeremények készpénzben fizetettek ki. A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Cseppel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben. Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében

Gazdasági ispán

nem nagy igényekkel kerestetik 1903. évi január 1-én leendő belépésre. — Ajánlatokat kiadó hivatalunk továbbit.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor-és esemefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszazárlítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. — Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemetek és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulccsal zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útkezelési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett színes fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. **Diócsmetek.** Két éves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u

„SPIRE“

varrógépek ipari és családi használatra

5 évi jótállása

kényelmes részlefizetésre

igen jutányos árakban.

Divatos műhimzésben ingyen oktatást nyújtok.

Felsőmagyarország központi raktára:

Sátoralja-Ujhely, Fő-utcza (szemben a megyeházzal).

Raktárak: Ungvár, Nagymihály, Komonna.